

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
3 juli 2023

Ons kenmerk
4755615

nota

Beslisnota Kamerbrief Italiaanse aanpak

1. Aanleiding

Met deze Kamerbrief informeert u de Kamer over de wijze waarop uitwerking wordt gegeven aan de ambitie uit het coalitieakkoord omtrent het Leren van de Italiaanse aanpak.

De Kamerbrief bevat de Nederlandse beleidsplannen op het Italië-dossier, evenals een beleidsreactie op het WODC-onderzoek *'Hoofdpijnen van de bestrijding van maffiacriminaliteit in Italië - Een verkennende studie voor het debat over de bestrijding van criminele samenwerkingsverbanden in Nederland'*. Daarnaast is in de brief de verdere contouren van het wetsvoorstel verhoging strafmaat zware drugsdelicten opgenomen en wordt de stand van zaken omtrent de kroongetuigenregeling gegeven.

Het voornemen is bijgevoegde brief uiterlijk vóór het zomerreces aan de Kamer te verzenden.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met verzending van de brief.

3. Kernpunten

Afgelopen twee jaar is geïnvesteerd in de kennisopbouw over de Italiaanse aanpak en is zowel beleidsmatig als wetenschappelijk bekeken wat de meerwaarde hiervan zou kunnen zijn voor de Nederlandse aanpak.

De volgende onderdelen zijn effectief gebleken bij de aanpak van de Italiaanse maffia:

- strafbaarstelling deelneming aan maffia
- interceptie en coördinatie in de opsporing en vervolging
- het dubbele spoor
- een netwerkgerichte aanpak
- hogere strafmaten
- confiscatie
- detentie en berechting
- kroongetuigenregeling
- procesafspraken

Deze onderdelen worden in bijgevoegde brief nader belicht. Tevens wordt in de brief het reeds ingezette Nederlandse beleid op bovengenoemde onderdelen toegelicht, en wordt per onderdeel de stand van zaken geschetst en een beleidsreactie gegeven op de desbetreffende conclusies uit het WODC-onderzoek.

Daarbij wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de ingezette beleidsplannen worden bevestigd dan wel aanscherping behoeven naar aanleiding van het WODC-onderzoek.

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
3 juli 2023

Ons kenmerk
4755615

4. Toelichting

4.1 Politieke context

In het Coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om de lessen uit de bestrijding van de maffia in Italië te betrekken bij de versteviging van de aanpak van ondermijning door aanpassing van wetgeving, opsporing, straffen, gegevensuitwisseling en detentie. Ook is in het Coalitieakkoord opgenomen dat omstandigheden in de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) en het Italiaanse gevangenisregime worden vergeleken om te voorkomen dat vanuit gevangenschap netwerken worden aangestuurd. Ten aanzien van laatstgenoemde ambitie heeft de minister van Rechtsbescherming opdracht gegeven voor een apart WODC-onderzoek naar het Italiaanse detentieregime. Hierover volgt naar verwachting in de zomer van 2023 een aparte brief en beleidsreactie naar de Kamer.

Met bijgevoegde brief wordt tevens uitvoering gegeven aan:

- de motie van het Lid Michon die verzoekt om voor het zomerreces 2023 de Kamer te informeren over de verhoging van het wettelijke strafmaximum voor zware drugsdelicten;¹
- de toezegging aan uw Kamer om voor de zomer een eerste update te geven over de verbeteringen die worden doorgevoerd ten aanzien van de kroongetuigenregeling en getuigenbescherming, waarbij ook geschetst wordt hoe de lessen uit het OvV-rapport worden geborgd in de transitieperiode;²
- de toezegging aan uw Kamer over het idee of een aparte rechtsgang voor ondermijnende criminaliteit, voor een aparte doelgroep en naar Italiaans voorbeeld, in Nederland mogelijk kan worden gemaakt.³

4.2 Financiële overwegingen

Voor het wetsvoorstel verhoging strafmaat zware drugsdelicten wordt momenteel een uitvoeringstoets opgesteld.

4.3 Juridische overwegingen

De Kamerbrief bevat een aankondiging van een wetsvoorstel voor de verhoging van de strafmaxima van zware drugsdelicten.

Ook bevat de brief de laatste ontwikkelingen rondom de eerder aangekondigde aanpassingen van de kroongetuigenregeling en getuigenbescherming.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 29911, nr. 398.

² Debat over het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, 20 april 2023 (TZ20234-178).

³ Kamerstukken II 2022/23, 29911, nr. 360

4.4 Krachtenveld

De brief is afgestemd met de politie, het Openbaar Ministerie, de leden van de Ambtelijke Commissie Aanpak Ondernijning en de Ministeriële Commissie Aanpak Ondernijning.

4.7 Communicatie

De brief zal op 5 of 6 juli 2023 worden verzonden naar de Kamer. Op dezelfde dag of de dag erna volgt een NRC artikel. Voorts kan een optreden bij een tv-programma nuttig zijn om de inhoud van de brief nader toe te lichten. De directie communicatie heeft dit in voorbereiding.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Ondernijning**

Datum
3 juli 2023

Ons kenmerk
4755615